

p l a n d a g 2 0 2 3

JURYVERSLAG PRIJS VOOR DE JONGE PLANOLOOG

Samenstelling van de jury

- Paul Wullaume (OMGEVING) (voorzitter)
- Beitske Boonstra (Erasmus Universiteit Rotterdam)
- Shana Debrock (Departement Omgeving en Universiteit Antwerpen)

Secretaris: René van der Lecq (Bestuur Plandag)

Ontvangen papers

De volgende papers dingen mee naar de Prijs voor de Jonge Planoloog:

- Tristan Claus: Een eigen huis, een regel in de wet: de vertaling van private belangen in generieke regelgeving
- Tessa Kooi: De walgelijke wallen. Bewoners en ondernemers in gesprek over leefbaarheid in het Wallengebied

Beoordelingsprocedure

De leden van de jury hebben elk de papers individueel beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

1. De mate waarin de paper getuigt van een goede **onderbouwing** op basis van duidelijke argumenten en bronnenmateriaal.
2. De mate waarin de paper **inspiratie** geeft aan omgevingsprofessionals en andere betrokkenen bij het ruimtelijk beleid door onder andere het gebruik van helder taalgebruik, relevante voorbeelden, sterke beelden of kerncijfers.
3. De mate waarin de paper getuigt van **originaliteit** bijvoorbeeld door een nieuw thema in de kijker te zetten of een bestaand thema vanuit een nieuwe invalshoek te benaderen.
4. De mate waarin de paper interessante aanknopingspunten biedt voor zowel de **Vlaamse (Belgische) als de Nederlandse ruimtelijke ontwikkelingspraktijk**, bij voorkeur in vergelijkend perspectief.
5. De mate waarin de paper aan de slag gaat met het thema voor de Plandag (Nooit of nu!) en inzichten aanreikt voor een van de geponeerde vraagstukken.

De juryleden hebben per criterium steeds tussen één en tien punten toegekend:

10 = uitstekend	5 = onvoldoende
9 = zeer goed	4 = ruim onvoldoende
8 = goed	3 = slecht
7 = ruim voldoende	2 = zeer slecht
6 = voldoende	1 = waardeloos

Een paper kan dus maximaal $3 \times 50 = 150$ punten behalen.

Beoordeling

De paper van Tristan Claus ontvangt de volgende punten van de jury:

	Onderbouwing	Inspiratie	Originaliteit	Relevantie praktijk	Plandag thema	TOTAAL
Boonstra	8	7	8	8	8	39
Debrock	9	8	9	7	9	42
Wuillaume	8	7	8	5	8	36
						117

Claus geeft in zijn paper een analyse van de wijze waarop private belangen de generieke regelgeving voor de ruimtelijke ordening in Vlaanderen beïnvloeden. Hij baseert zich hiervoor op zijn doctoraatsonderzoek. De paper is dan ook uitstekend onderbouwd op basis van een ruime set bronnen: literatuur, interviews, analyse van beleidshandelingen. Claus slaagt er goed in niet te stranden in een saaie theoretische verhandeling. Integendeel, de paper is vlot leesbaar. De voorbeelden en citaten ondersteunen zijn argumentatie en illustreren de urgentie van de door hem beschreven problematiek. Het biedt omgevingsprofessionals inspiratie om waakzaam te zijn, zich te wapenen tegen deze valkuil en - zoals de auteur zelf ook aangeeft - de mechanismes verder te onderzoeken. De paper ademt soms veel pessimisme uit zoals in de uitspraak 'in haar meest extreme vorm maakt het ruimtelijke planning zelfs overbodig'. De paper is zeker wel origineel. Het doorpikt het geloof dat ruimtelijke planning in Vlaanderen een rationele activiteit is in functie van het algemeen belang en toont aan hoe het veiligstellen van individuele belangen het behalen van maatschappelijke doelen flink in de weg zit. De paper past goed binnen het thema van de Plandag. Het beschrijft een problematiek onder de waterlinie en demonstreert de noodzaak van een systeemverandering. De paper geeft goed inzicht in enkele mechanismes maar geeft nog geen oplossingen deze te doorbreken. De directe toepasbaarheid in planningspraktijk blijft daarom vooralsnog beperkt. De paper legt ook geen linken met de Nederlandse praktijk. Ondanks enkele kleine kanttekeningen, is de jury van oordeel dat Claus een zeer sterke en lezenswaardige paper over een relevant probleem heeft neergelegd.

De paper van Tessa Kooi ontvangt de volgende punten van de jury:

	Onderbouwing	Inspiratie	Originaliteit	Relevantie praktijk	Plandag thema	TOTAAL
Boonstra	6	6	7	8	7	34
Debrock	7	9	8	7	9	40
Wuillaume	6	7	7	8	6	34
						108

Kooi geeft in haar paper een beschrijving van haar ervaringen met een burgerparticipatie in het Amsterdamse wallengebied. De paper is geschreven vanuit een eigen doorleefde procesaanpak. Het is een zeer lezenswaardig verhaal over een urgent maatschappelijk vraagstuk, namelijk de leefbaarheid in een omgeving die te kampen heeft met overtoerisme. De onderbouwing richt zich vooral op de hanteerde (proces)methodiek (definitie leefbaarheid, waardenbepaling, contextmapping, ...) en zit op zich logisch ineen. Kooi begint haar paper sterk maar vervalt daarna in een vrij technische procesbeschrijving. Sommige conclusies lijken wat kort door de bocht. Een meer beschouwende, kritische en onderzoekende reflectie op de eigen rol had de paper sterker kunnen maken. De paper geeft middels tips en randvoorwaarden enkele concrete handvatten voor ruimtelijke professionals die zelf aan de slag willen gaan met het opzetten van burgerpanels. De casebeschrijving is erg leuk en biedt in die zin zeker inspiratie voor zowel de Nederlandse als Belgische praktijk. De juryleden denken verschillend over hoe origineel de inzichten zijn binnen het professioneel debat. Het is ook niet helemaal duidelijk hoe de paper past binnen het thema van de Plandag hoewel het werken met burgerpanels en het aanreiken van een ruimtelijke taal weldegelijk gezien kan worden als structurele vernieuwing. Kooi presenteert niettemin een fijn verhaal dat een boeiende spiegel vormt voor andere professionals die dergelijke processen moeten vormgeven.

Conclusie

De jury heeft twee papers beoordeeld die sterk van elkaar verschillen. De paper van Claus baseert zich op zijn doctoraatsonderzoek en is zeer academisch van aard terwijl Kooi een doorleefd verhaal vanuit de praktijk schetst. Beide papers zijn van goede kwaliteit en zeer lezenswaardig. De juryleden schatten in de individuele beoordeling elk de paper van Claus een tikkeltje sterker in. Claus presenteert een zeer origineel verhaal dat zeer goed aansluit bij het thema van de Plandag en dat zeer sterk is onderbouwd. Tristan Claus is dan ook de duidelijke winnaar van de Prijs voor de Jonge Planoloog 2023.